

MARIA SZYDŁOWSKA

ur. 1921; Lublin

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Trzeci wywiad z panią Marią Szydłowską to szeroka panorama przedwojennego Lublina. Najpierw opowiada o komunikacji: dorożkach, taksówkach, autobusach i pociągach. Następnie opisuje różne grupy zawodowe, ich sposoby działania, miejsca pracy: tragarzy, nosiwodów, kowali, rymarzy, gazeciarzy, praczki i maglarki, żebraków, ulicznych grajków i gimnastyków, a także wariatów (nazywanych „pomyłonymi”).

Poznajemy kolejne zakłady i budynki przedwojennego Lublina: zakłady jublilerskie, fotograficzne, księgarnie, salony fryzjerskie, banki, hotele, zakłady pogrzebowe.

Dalej pani Maria wspomina przedwojenną kuchnię: różne rodzaje słodczy, domowe jedzenie, przysmaki żydowskie i wypieki piekarni polskich, żydowskich i nawet tureckiej. Oprowadza nas po lubelskich lokalach gastronomicznych: tanich jadłodajniach, restauracjach, kawiarniach (także już okresu okupacji), cukierniach, piwiarniach, mleczarniach, sodówkach i lodziarniach. Wiele miejsca poświęca także opisowi wielkiego targowiska na ul. Świętoduskiej.

Duża część wywiadu dotyczy spraw lecznictwa: pani Maria wymienia z nazwiska wielu lubelskich lekarzy i opisuje ich gabinety, wymienia szpitale, apteki, składy apteczne i ubezpieczalnię. Opisuje stan zdrowotny ludności, zakaźne choroby zabijające dzieci, gruźlicę. Podaje domowe sposoby leczenia, które stosowała jej matka, w tym stawianie baniek.

Dalej wspomina urzędników mieszkających w okolicach jej domu na Wieniawskiej 12, a także poetów Józefa Łobodowskiego i Józefa Czechowicza. Opowiada historię złodzieja z tego budynku. Opisuje budynki aresztów, sądów i więzienia na Zamku oraz codzienną działalność policjantów. Wspomina powódzie i pożary w Lublinie oraz funkcjonowanie straży pożarnej.

Na koniec pani Maria wymienia znane jej przysłowia oraz opisuje, jak obchodzono święta państwowe i religijne. Wspomina przejazd marszałka Rydza-Śmigłego przez Lublin.

Data i miejsce nagrania	2013-12-10, Warszawa
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Słowa kluczowe	Maria Szydłowska, streszczenie relacji mówionej
Autor streszczenia	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"